

og de Bestemmelser for Udførelsen, som væsentlig betinge Principernes Gjennemførelse. Hvorvidt den lovgivende Magt skal og vil gribe ind i saa Henseende, og hvor meget den vil overlade til Bestyrelsen, derfor troer jeg ikke, at der kan gives nogen almindelig Regel, og det er den lovgivende Magt for en stor Deel selv overladt; hvor meget den her vil gribe ind, idet, selv om der ikke kommer noget Forslag fra Ministeriet til at bestemme dette eller hiint ved Lov, og derfor vinde Bestyrelsen indensfor visse Grændser, Forslag i denne Retning jo kunne udgaae fra Medlemmerne af Rigsdagen." — Det er altsaa bestemt indbrømt, at Principerne for Underviisningen i de lærde Skoler egentlig er en Lovgivnings-sag. Denne Udtalelse er aldrig bleven indbragt af nogen senere Minister, men desuagtet er der ikke hidtil afsøget fra den Praxis, der er fulgt, men jeg troer, at der fra mange Sider og maaskee fra alle deres Side, der nære Interesse for disse Sager, er blevet ventet, at naar en Forandring i den nuværende Skoleplan fandt Sted, vilde man med det Samme bryde med den tidligere urigtige Praxis. Dette har ikke fundet Sted; thi den høitærede nuværende Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet har under 30te November f. A. ladet udgaae en Bekjendtgjørelse, i hvilken der gjøres Forandringer i Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850, hvorved der i Virkeligheden bliver givet en ny Skoleplan for de lærde Skoler. Denne Skoleplan har jeg ikke her særlig Opfordring til at gaae ind paa. Jeg skal kun bemærke, at den efter min Mening indeholder Fremskridt f. Ex. med Hensyn til Disciplenes Alder, med Hensyn til Indskrænkningen af Læremassen i Skolerne, med Hensyn til det tydske Sprog og med Hensyn til Religionens Stilling; men den indeholder efter min Anskuelse ogsaa et meget stort Tillbagekridt; nemlig det, at den uhyre Overvægt, som den latinske Classicitet tidligere havde, er bleven endnu mere overveieende, thi der er forbeholdt den det samme Omvælde som tidligere, medens det Dvrige er blevet indskrænket ved Fordringerne til Afgangs-examen, og Latinens Betydning er derved bleven betydelig forøget. Dertil kommer, at der er givet Tilløbelse til, at den latinske Under-

viisning kan rykkes et Aar længere ned, end det tidligere har kunnet see. Det er imidlertid ikke denne Bekjendtgjørelses Realitet, men dens formelle Fremtræden, hvormed jeg her har at gjøre. Jeg vilde, hvis det kunde see med noget Haab om, at den høitærede Minister vilde tage Hensyn dertil, tillade mig den Henstilling til ham, om han ikke sandt det rigtigt nu, da han selv har bestemt, at en Forandring skal see i Skolerne, men denne Forandring endnu ikke er traadt i Kraft, da at fremlægge Principerne for den lærde Skoleunderviisning i et særligt Lovudkast, og forinden nogen Forandring traadte i Kraft, lade dette behandle af den lovgivende Forsamling. Jeg troer, at dette vilde være stemmende med rigtig og god Praxis, med Ønsker og Begjæringer, der til forskjellige Tider ere udtalte i dette Thing, og med den Erklæring, som er afgiven af en Forgænger af den nuværende høitågtede Minister. Jeg har med disse Bemærkninger, troer jeg, i det Væsentlige berørt, hvad jeg paa dette Sagens Standpunkt kunde have at sige til anbefaling for Lovudkastet. Jeg maa tilstaae, at hvis jeg havde vidst, at den høitærede Minister vilde komme med en Skoleforandring saasnært, vilde jeg have taget noget i Betænkning at indbringe Lovforslaget, fordi jeg deraf har seet, at det andet Formaal, som jeg tilsigtede, nemlig at fastslaae Lovgivningsmagtens Berettigelse, ikke fyldestgjørende kan opnåes nu. Jeg vil imidlertid afvente saavel den høitærede Ministers, som ærede Medlemmers Udtalelse om Sagen, inden jeg gaaer videre i mine Betragtninger herover.

Mugaard: Det Forsøg i skolereformatorisk Retning, som den ærede Forslagsstiller har gjort ved nærværende Lovforslag, forekommer mig at være meget uheldigt, og jeg skal i Korthed søge at godtgjøre dette. Mine Bemærkninger skulle imidlertid ikke saameget gjælde § 1 som de øvrige Paragrapher. Man vil see, at den ærede Forslagsstiller i § 2 har opført 6 Punkter; som skulde indføres i de Bevillinger, Kultusministeren skulde udstede til Bestyrerne af private Skoler. Jeg skal ikke nævne disse Punkter; thi Enhver vil kunne see dem i Paragraphen; men jeg skal kun til-